

Vantaan virtavesien kehittämisperiaatteet

Purojen ja jokien Vantaa

Pienvesitapaaminen 24.5.2018
Anna Kyytinen, Vantaan kaupunki

Purojen ja jokien Vantaa

- Vantaalla vietettiin 2015 Purojen Vantaa-teemavuotta ja 2016 Purojen ja jokien Vantaa-vuotta
- Ensimmäisen teemavuoden tavoitteena oli kiinnittää huomiota kaupungin puoluontoon ja edistää purojen tunnettavuutta, seuraavana vuonna teemaa laajennettiin ja ensimmäisen vuoden aikana syntyneitä hyviä toimintamalleja laajennettiin koskemaan myös jokia
- Teemavuosien avulla löydettiin uusia toimintatapoja virtavesien hoidon ym. kehittämiseen
- Kahden teemavuoden aikana työryhmä laati virtavesien kehittämisperiaatteet, johon on koottu virtavesiin liittyvät lähtökohdat sekä työryhmän esitykset jatkotoimenpiteiksi
- Tavoitteiden edistymistä seurataan kaupungin omassa purotyöryhmässä

Virtavesien kehittämisen **VISIO** on:

”Vantaan kaupunki toimii edelläkävijänä virtavesien elinvoimaisuuden kehittämisessä osana tiivistyvää kaupunkia. Vesistöjen hoitoon ja kunnostukseen otetaan mukaan asukkaat, yhdistykset ja yritykset.”

Virtavesien kehittämisperiaatteet

- Teemavuosien aikana laadittiin virtavesien kehittämisperiaatteet, joihin on koottu Vantaan virtavesiin liittyvät lähtökohdat sekä esitykset jatkotoimenpiteiksi. Yhteensä koottiin **noin 60 erilaista toimenpidettä**, jotka liittyvät mm. virtavesien vedenlaatuun, kunnostukseen ja virkistyksen eri osa-alueisiin.

Vantaan virtavesien kehittämisen päätavoitteet ovat:

- jokien ja purojen arvostuksen parantaminen
- kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksien edistäminen virtavesien hoitamisessa ja kunnostamisessa
- virtavesiluonnon elinvoimaisuuden säilyttäminen ja lisääminen
- kalojen elinympäristöjen ja vaellusmahdollisuuksien parantaminen
- vesistömaiseman monimuotoisuuden kehittäminen
- virtavesiin liittyvän kulttuurihistorian vaaliminen
- jokiin ja puroihin liittyvän virkistyskäytön kehittäminen
- tulvien torjunnan ja virtaamien hallinnan edistäminen
- virtavesien vedenlaadun parantaminen

Tavoitteet ja toimenpiteet

Virtavesiluonto, vesistömaisema ja kulttuurihistoria

- Kaupunki osallistuu Vantaanjoen Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelman laatimiseen
- Vantaan historialliset jokikävelyreittejä lisätään
- Vanha kulttuurihistoria otetaan huomioon purojen kunnostussuunnitelmien laadinnassa

Virtavesien vedenlaatu ja virtaamat

- Vedenlaadun ja virtaamien seurantaa puroilla jatketaan
- Vedenlaatatieto julkiseksi ja ymmärrettäväksi
- Tulvaohjelman toteuttamisella edistetään kestävä maankäytön suunnittelua
- Edistetään hulevesiohjelman tavoitteiden mukaisesti hulevesien laadun parantamista ja virtaamien hallintaa
- Virtavesitietokantaa päivitetään mm. Nimistön osalta
- Purokäytävälle laaditaan mitoitusohje

Virtavesien kunnostaminen

- Purojen kunnostamista toteutetaan purojen kunnostusohjelman mukaisesti
- Kunnostusohjelman mukaisille puroille laaditaan erilliset kunnostussuunnitelmat
- Purojen ekologista tilaa parannetaan
- Kirkonkylänkosken ja Vantaankosken kunnostamisesta käynnistetään esiselvitysten laatiminen
- Virtavesien kunnostuskohteista pidetään yllä kaupungin omaa paikkatietopohjaista karttaa

Yhteistyö

- Kaupunki osallistuu pääkaupunkiseudun vesistökuunnostusverkoston toimintaan
- Vaelluskalatyöryhmä jatkaa toimintaansa
- Virtavesien kunnostuskohteet viedään perustettavaan rekisteriin
- Kaupunki osallistuu aktiivisesti Vantaanjoen neuvottelukunnan toimintaan ja Vantaanjoen toimenpideohjelman laatimiseen
- Kaupungin sisäinen purokunnostusryhmä kokoontuu 2-3 krt/vuosi
- Asukasyhdistyksiä ja yrityksiä kannustetaan järjestämään sekä asukkaita osallistumaan vesistöihin liittyviin talkoisiin

Viestintä

- Itämerikansalaisuuden tunnettavuutta edistetään
- Purotalkkareiden facebook-sivut pidetään käytössä
- Puro- ja jokivarsien luontokävelyitä jatketaan
- Puro- ja jokiaiheinen teemanäyttely alkuvuodesta 2018
- Purojen ja jokien kaupunki-internetsivut säilytetään ja niiden tiedot muokataan ajantasaisiksi
- Maailman vaelluskalapäivänä tuodaan yhdessä yhdistysten kanssa esiin Vantaan puroja ja jokia
- Visit Vantaa-matkailusivuille lisätään virtavesiin ja reitteihin liittyvää tietoa
- Purojen nimistöä yhtenäistetään yhdessä nimistötoimikunnan kanssa
- Vantaan historialliset jokikävelyt-mobiiliopastereittejä lisätään ja täydennetään

Ympäristökasvatus

- Ekotekokilpailun pohjalta kootaan kouluihin ja päiväkoteihin ideapaketti lähivesistöihin liittyen
- Kouluja tiedotetaan Vantaan historialliset jokikävelyt-mobiilireiteistä
- Puro- ja pienvesitutkimuspakettia hyödynnetään päiväkotien toiminnassa
- Lähialueen vesistöihin tutustuminen otetaan osaksi päiväkotien ja koulujen ympäristökasvatusta
- Puro- ja jokiaiheisesta teemanäyttelystä tiedotetaan kouluja

Virkistykseen osa-alueet

Reitit

- Ulkoilureittejä toteutetaan laaditun yleissuunnitelman sekä tavoiteohjelman mukaisesti
- Ulkoilureittien sijoituksessa otetaan huomioon geotekniikka ja tulvakorkeudet sekä muut reunaehdot
- Puroja ja jokia ylittävien tie- ja rautatiesiltojen alle varataan tila reittien toteuttamiselle sekä ekologisten yhteyksien säilymiselle

Kalastus

- Vantaankoskea ja Tikkurilankoskea kehitetään koko perheen kalastuspaikkana
- Kalastus keskitetään jokialueille purojen toimiessa poikastuotantoalueina
- Vantaanjoen ja Keravanjoen koskikalastuspaikoilla parannetaan kalastukseen liittyviä palveluita, kuten pysäköintialueita ja opastetauluja

Melonta

- Melontaan tarvittavia palveluita parannetaan jokivarsilla
- Vantaan oman melontayhdistyksen perustamista edistetään yhteistyössä Suomen melontaja-soutuliitto ry:n kanssa
- Selvitetään mahdollisuus saada freestylemelontapaikka Tikkurilankoskeen tai Vantaankoskeen

Uinti

- Vantaanjoen varrelle selvitetään uuden uimapaikan rakentamista Kivistön lähelle
- Keravanjoen nykyisiä uimapaikkoja kehitetään

Opastus

- Vantaan historialliset jokikävelyreittejä lisätään ja täydennetään
- Purojen ja jokien kaupunki-internetsivuilta saa tietoa virtavesiin liittyvistä virkistyskäyttömahdollisuuksista
- Ulkoilureitistön rakentamisen yhteydessä sijoitetaan uusia infotauluja ranta-alueille

Rantojen ja vesialuiden maanomistus ja maanhankinta

- Purokäytävälle laaditaan mitoitushoje, joka otetaan kaavoituksen lähtökohdaksi
- Jokien ja purojen yhteiset vesialueet hankitaan kaupungin omistukseen
- Ranta-alueiden asemakaavoittamista julkisesti viheralueiksi edistetään
- Ulkoilureittitoimitusta käytetään reittien toteuttamisessa

Suunnittelu ja rakentaminen

- Investointiohjelmaan varataan riittävä rahoitus reittien ja niihin liittyvien siltojen toteuttamiseen
- Ulkoilureittejä toteutetaan laaditun yleissuunnitelman sekä tavoiteohjelman mukaisesti

Kunnossapito ja talkootoiminta

- Vapaaehtoistyö koordinoidaan yhdessä kuntalaispalveluiden kanssa
- Purotalkkari toimintaa jatketaan
- Virtavesien kunnostustalkoita järjestetään yhteistyössä virtavesien hoitoon erikoistuneiden yhdistysten, vesiensuojeluyhdistyksen, asukasyhdistysten ja muiden tahojen kanssa
- Jokien ja purojen varsien maisemanhoidon suunnittelussa otetaan huomioon alueen luonto-, kulttuuri- ja virkistyskäyttöarvot

Rahoitus

- Kaupungin virtavesien kunnostushankkeisiin haetaan valtion ja/tai EU:n avustusta
- Yrityksiä kannustetaan osallistumaan kunnostushankkeisiin

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/132535_Vantaan_virtavesien_kehittamisperiaatteet.pdf

Kiitos!